

אם יוצאים מגיעים למקומות מופלאים (ד"ר סוס) תכנון שנתי למורי תוכנית 'שאר רוח'

שלב 1: הכנות למסע ← אפריל-מאי

מורות ומורים המעוניינים להצטרף לתוכנית 'שאר רוח' יפנו למנהל/ת בית הספר ויענו לדרישות מסמך 'קול קורא' המופיע באתר המרכז ללימודי רוח של הספרייה הלאומית. על פי דרישות המסמך, יש לנסח את מטרות התוכנית בבית הספר, לבחור את הטקסטים ואת מוקדי הלמידה הרצויים, ולהגיש מתווה לימודים ייחודי.

עם אישור הקבלה לתוכנית, יש לגייס את המערכת הבית-ספרית לשריין שעות איכותיות במערכת ולפנות תקציבים להסעות. בנוסף, יש לתכנן מראש את תהליך גיוס נבחרת התלמידים כדי שכיתת 'שאר רוח' תוכל להתחיל להיפגש בתחילת שנת הלימודים הבאה.

שלב 2: יוצרים נבחרת ← מאי-יוני, ספטמבר-אוקטובר

בתי ספר רבים מתחילים לגייס תלמידים לתוכנית 'שאר רוח' כבר בחודשים מאי-יוני. יצירת נבחרת איכותית חשובה ביותר להצלחת התוכנית. לשם כך יוצרים חשיפה לתוכנית באמצעות שיעור לדוגמה. רושמים את התלמידים המתעניינים, מראיינים אותם ובחרים את התלמידים המתאימים. היעד הוא לגבש קבוצה בת עשרים לומדים שהעיון הטקסטואלי מסקרן אותם. ניתן לדחות את תהליך הגיוס והרכבת הנבחרת לשבועות הראשונים לשנת הלימודים.

שלב 3: צעד ראשון ← ספטמבר-אוקטובר-נובמבר

לאחר שגובשה נבחרת 'שאר רוח' אפשר לצאת לדרך. בפני המורה עומדת המשימה ליצור נורמות למידה ייחודיות בכיתה. על המורה לתאם ציפיות עם התלמידים, ולגבש דרכי למידה השונות מדרכי הלימוד בכיתה רגילה. יש לשים דגש על עיצוב האופן שבו מתקיים דיון בכיתה ועל הדרך שבה התלמידים בונים טיעון.

שלב 4: הולכים בדרך ← נובמבר-דצמבר-ינואר

במהלך השנה איכות הדיון בכיתה הולכת ומשתפרת, וניתן להקדיש נתח משמעותי מהזמן למשימות כתיבה. שינוי זה נתמך על ידי ההשתלמויות הייחודיות שמלוות את מורי התוכנית. אט אט מתגבשת הכיתה כקבוצת לימוד שמאפשרת מרחב בטוח לשיתוף ולשיחה מעמיקה. במרחב זה התלמידים יוכלו לחזור בהם מטיעון לא מנומק, להיעזר בחבר/ה לכיתה להגהה ולחלוק את תחושותיהם בכתב.

בסביבות נובמבר, התלמידים ישתתפו ביום השיא הראשון יחד עם כיתות 'שאר רוח' מבתי ספר נוספים. במהלך יום השיא יעברו התלמידים סדנאות המשלבות כיף עם עיון טקסטואלי, למידה ויצירה. מטרת ימי השיא היא לייצר גאוות יחידה ולצבוע את מדעי הרוח כתחום אתגרי לתלמידים מצטיינים.

שלב 5: אל ראש ההר ← פברואר-מרץ-אפריל-מאי

מהמחצית השנייה של השנה ואילך יש לשאוף שבמרכזו של כל שיעור יעמוד הטקסט. התלמידים יתבקשו להציע פרשנות מבוססת טקסט, על ידי שימוש בכלי חשיבה, בניית טיעון וכתובה, כפי שתורגלו במחצית הראשונה. בנוסף, יוקדש זמן ליצירת תוצר כתוב שמסכם את הלמידה בנבחרת.

עד סוף השנה ישתתפו התלמידים בעוד שני ימי שיא, ויוכלו לקחת חלק בכנס היוקרתי של תלמידי 'שאר רוח' המצטיינים בארץ.

ציר זמן שנתי

ספטמבר – אוקטובר

- חשיפת התוכנית בכיתות
- גיוס תלמידים לתוכנית
- מפגשים ראשונים בכיתות
- תיאום ציפיות ותיאום פגישה עם רכז תוכנית שאר רוח
- בניית היסודות לכיתת שאר רוח
- תיאום ציפיות בין המורה לכיתה

נובמבר – ינואר

- שגרת למידה בכיתות
- הנחלת נורמות של דיון וכתובה בכיתה
- הגשת תוצר ראשון
- שימוש במתודות מגוונות לעבודה טקסטואלית בכיתה
- השתתפות ביום שיא לתלמידים
- שגרת עבודה מול הרכז - פגישה עם רכז התוכנית בבית הספר
- השתלמות

פברואר – מאי

- המשך שגרת עבודה בכיתות
- הגשת תוצרי כתיבה נוספים
- השתתפות בימי שיא בספריה
- המשך פגישות עם רכז התוכנית
- הערכה מגוונים
- השתתפות באירועי שיא ואירועי הכיתה, תיעוד הפעילות בתמונות
- המשך פגישות עם רכז התוכנית
- יוזמה בבתי הספר בשיתוף הכיתה, תיעוד הפעילות בתמונות
- גיוס תלמידים לשנה הבאה

יוני

- סיכום והצבת יעדים לשנת הלימודים הבאה
- הגשת מתווים לשנה הבאה
- יום השתלמות אחרון